

učenika za provođenje volontiranja u školi i zajednici, također u pulskoj Gradskoj knjižnici i čitaonici.

Osim seminara za učitelje i nastavnike, održani su u Zagrebu u školskim godinama 2017./2018. i 2018./2019. seminari za voditelje županijskih stručnih vijeća. Voditelj Županijskoga stručnog vijeća za Građanski odgoj i obrazovanje Istarske županije Vesna Fabris iz Ekonomske škole Pula sudjelovala je u školskoj 2017./2018. godini u radu seminara održanoga 27. lipnja 2018. na temu *Razvoj kompetencija za demokratsku kulturu u razredu i školi*. U školskoj su 2018./2019. godini održani seminari 4. listopada 2018., na temu *Provedba Građanskog odgoja i obrazovanja kao međupredmetne teme*, i 11. prosinca 2018., s temom *Škola za život: međupredmetna tema*.

Igor Jovanović

Seminari u organizaciji Istarske županije za učitelje i nastavnike povijesti koji poučavaju Građanski odgoj i obrazovanje – školska 2017./2018. godina, ožujak – lipanj 2018.

Školske je 2017./2018. godine u deset istarskih osnovnih škola (OŠ Marije i Line Umag, TOŠ Bernardo Parentin Poreč, OŠ Vladimira Nazora Pazin, OŠ Vladimira Nazora Rovinj, OŠ Šijana Pula, OŠ Vladimira Gortana Žminj, OŠ Jure Filipovića Barban, OŠ Vladimira Nazora Krnica, OŠ Vodnjan, OŠ Vladimira Nazora Potpićan) započelo eksperimentalno uvođenje Građanskoga odgoja i obrazovanja.

Temelj za uvođenje Građanskoga odgoja i obrazovanja postavljen je u suradnji s Gradom Rijekom i udrugama civilnoga društva te je potom prilagođen istarskim specifičnostima. Pripreme za uvođenje Građanskoga odgoja i obrazovanja započele su u rujnu 2016., a u rujnu 2017. istarski je župan imenovao Radnu skupinu od sedam članova zaduženih za realizaciju programa, od kojih su tri članice iz Centra za građanske inicijative Poreč, a ostali su članovi: predsjednica Tanja Carić iz Gimnazije Pula, zamjenik predsjednice Čedomir Ružić iz Srednje škole Labin, Slaviša Šmalc iz Grada Umaga te Patricia Percan iz Istarske županije. Program stručnoga usavršavanja organizirala je GOOD inicijativa (inicijativa koja se zalaže za sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko

građanstvo u odgojno-obrazovni sustav, čini je dvadesetak raznih udruga civilnoga društva), a stručno su usavršavanje provele tri udruge članice Inicijative: Forum za slobodu odgoja, Centar za mirovne studije i GONG.

Stručno je usavršavanje provedeno u sedam modula. Prvi je modul *Uvod u ljudska prava* održan 8. i 9. ožujka 2018. u OŠ Marije i Line iz Umaga, a edukaciju je održala Lovorka Bačić iz Centra za mirovne studije. Drugi je modul *Medijska pismenost* održan 18. i 19. travnja 2018. u TOŠ Bernardo Parentin u Poreču, a predavači su bili Lana Ciboci, Martina Horvat i Monika Valečić iz GONG-a. *Politička pismenost* naziv je trećega modula koji je održan 25. i 26. travnja 2018. u OŠ Vladimira Nazora u Pazinu, a predavači su bili Dražen Hoffmann, Martina Horvat i Berto Šalaj iz GONG-a. *Volontiranje u radu s djecom i mladima* četvrti je modul, održan 4. i 5. svibnja 2018. u OŠ Vladimira Nazora Rovinj, a radionice su održale Marija Roth i Višnja Pavlović iz Forum za slobodu odgoja. Peti je modul održan u OŠ Šijana Pula, a Lovorka Bačić je održala edukaciju *Participativna metodika*. Tema je šestoga modula, održanoga 4. i 5. lipnja 2018. u OŠ Vladimira Gortana Žminj, bila *Obrazovanje protiv korupcije*, dok je završni modul ove vrlo uspješne edukacije održan 18. i 19. lipnja 2018. u OŠ Jure Filipovića Barban s temom *Osnovni seminar medijacije*. Branko Ančić i Mario Bajkuša iz Forum za slobodu odgoja bili su voditelji edukacije na šestom modulu, dok su Kim Anić i Zoran Pavletić, oboje iz Forum za slobodu odgoja, bili voditelji edukacije sedmoga modula.

Igor Jovanović

Instruktivni dani za projekt implementacije zavičajne nastave u školskim godinama 2017./2018. i 2018./2019. u Istarskoj županiji s osvrtom na nastavu povijesti, Pazin, 2. listopada 2017., i Pićan, 16. studenoga 2018.

Provođenje projekta zavičajne nastave u osnovnim školama diljem Istarske županije započelo je u školskoj 2015./2016. godini, a u srednjim se školama provodi od školske 2016./2017. godine. U radnu skupinu za implementiranje i provođenje projekta u osnovnim školama imenovani su Miranda Damijanić Roce (predsjednica), Gaetano Benčić, Viviana Brkarić, Igor Jovanović i